№ 123. Łódź, Sobota 7 maja 1921 r. Cena 5 mk. (Na prowincji 5.20 f.) Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. Rok II.

# PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.


Cena prenumeraty: Miesięcznie Mk. 100, na prowincji „ 110

UWAGA: Prenumeratę, oraz wszelkie należności przesyłane pocztą, należy adresować jak następuje: PAWEŁ URBANIAK Łódź, Przejazd Nr. 8, „Praca".

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wieczorem.

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od 6 — 7 wieczorem.

Sekretarjat Redakcji otwarty dla publiczności od 7—9 wiecz. codziennie.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 25.— w tekście mk. 15.— po tekście reklamy mk. 10.—, nekrologi mk. 10—, zwyczajne mk. 7.00 za wiersz nomparelowy jednołamowy.

Ogłoszenia drobne 2.50 mk za wyraz, dla poszukujących pracy 2.—

Ogłoszenia zamiejscowe o 50 proc. drożej. — Zagraniczne o 100 proc. drożej. Ogłoszenia nadsyłane po g. 6 wiecz. 50 proc. drożej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8. TELEFON № 32. Konto czekowe P. K. 0.60143

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca" przyjmuje Biuro pism A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.




# Jutro o godzinie 7-ej wieczór

## na Wodnym Rynku odbędzie się demonstracja robotnicza na rzecz Górnego Śląska.

## Obywatele, stawcie się licznie!



# Szachraje.

Radość święta majowego w roku bieżącym zmącona została gradową chmurą hiobowych wieści, idących z Górnego Śląska. Do nastrojonych na nutę uroczystą serc polskich wpełzł lęk i niepokój o los tak drogiej nam w męczeństwie swem dzielnicy. Niema co się łudzić: niebezpieczeństwo utraty Śląska na rzecz niemieckiej czy międzynarodowej mafji kapitalistycznej zajrzało Polsce w oczy.

Mętne i niewyraźne zaprzeczenia urzędowe, pokryte przejrzystym pokostem oficjalnego optymizmu, nie zdołają zmienić groźnego faktu, że decyzje i wnioski Opolskiej Komisji Międzysojuszniczej, mające być podstawą ostatecznych rozstrzygnięć, kryją w swej treści zapowiedź polskiej klęski. Powolność, z jaką czynniki koalicyjne na Śląsku opracowywały swoje poplebiscytowe raporty, wskazywała wyraźnie na to, że w łonie Komisji aljanckiej niema jednomyślności, że panuje w niej zupełna i niedająca się uzgodnić rozbieżność zdań. Istotnie — do Rady Najwyższej poszły dwa raporty: jeden francuski, oparty na duchu i literze Traktatu Wersalskiego, oraz wynikach głosowania, więc przyznający Polsce t. zw. granicę Korfantego; drugi angielsko-włoski, z inspiracji Keynes'ów, Osborne'ów i... Stinnes'ów powstały, więc rzucający nam łaskawie jakieś okruchy, w postaci powiatów rybnickiego, pszczyńskiego i skrawków katowickiego, Niemcom zaś pozostawiający cały bez mała obwód przemysłowy.

Propozycje angielsko - włoskie, które zresztą nie są dla Polski wielką niespodzianką, dowodzą, że pułk. Percival i gen. Marini, wespół z instruującemi ich rządami angielskim i włoskim, pozostają całkowicie na usługach kapitału swych krajów, jego wpływom ulegają i jego życzeń są posłusznemi wykonawcami. Propozycje angielsko - włoskie, w razie ich uwzględnienia, stałyby się więcej niż brutalnem zdeptaniem kart Wersalskiego Traktatu i cynicznem fałszerstwem ujawnionej w d. 20 marca woli górnośląskiej ludności. Klęska Polski na Górnym Śląsku byłaby wstępem do niechybnego zbrojnego odwetu Niemiec w niedalekiej przyszłości.

Górny Śląsk w ręku pruskiem to piekielna kuźnia śmiercionośnych narzędzi germańskiego rewanżu i niewyczerpany rezerwoar niosących Europie zniszczenie wojen.

Ale angielscy i włoscy fabrykanci protez i przemysłowcy wojenni, którzy potrafią nawet z kalectwa, śmierci i gruzów ciągnąć miljardowe zyski, nie boją się wojny. Kapitał europejski chce pozostawić Niemcom węgiel i żelazo, chce z przemysłem niemieckim robić złote interesy. Dla tego też członkowie Komisji aljanckiej przechodzą do porządku dziennego nad takiemi bagatelkami, jak sprawiedliwość, oczywista wola ludności, postanowienia traktatowe.

W wonnym dymie cygar misternie tkane koalicyjne szachrajstwa wywołały wstrząs głęboki a niebezpieczny wśród ludności polskiej Śląska.

Ludność ta, która od lat 600 zakuta w dyby niemieckich systemów, śmiało podniosła głos swój w pamiętnym dniu głosowania, za mocne ma gardła i za zdrowe muskuły, by z cielęcą obojętnością poddawała się po wiekach niewoli kramarskim operacjom agentów zachodniego kapitału.

Stanęły fabryki i kopalnie, a w ślad za imponującym strajkiem rozpoczęła się ruchawka zbrojna, która doprowadziła już do wyrzucenia bojówek niemieckich ze wszystkich prawie miejscowości polskiej części Śląska. Pozostawiono w spokoju jedynie większe miasta, obsadzone silnie przez wojska koalicyjne, by uniknąć zbytecznych i niepożądanych starć.

## Od Administracji.

Zawiadamiamy naszych Szanownych Klijentów, że do inkasowania wszelkich należności na podstawie rachunków drukarni „Praca", upoważniony jest p. Paweł Urbaniak.

Administracja drukarni „Praca".

Komisarz Korfanty po zgłoszeniu uroczystego i mocnego protestu do władz międzysojuszniczych, zrzucił z siebie i kierowników partji politycznych wszelką odpowiedzialność za mogące zajść na G. Śląsku wydarzenia.

Rząd nasz dopiero teraz — in extremis — odbywa wielogodzinne debaty nad sprawą górnośląską, uspakaja społeczeństwo laurowemi kroplami mdłych komunikatów i udziela p. Korfantemu dymisji „za przekroczenie pełnomocnictw", widocznie celem zamanifestowania przed Zachodem swych „czystych" rąk w stosunku do zrozumiałych i usprawiedliwionych odruchów walczącego o swe prawo do życia górnośląskiego ludu.

A przecież gdy zawiodą wszystkie inne środki, gdy dyplomatyczni szachraje, na usługach złotego cielca będący, ośmielą się podeptać prawa boskie i ludzkie, wówczas lud górnośląski musi być i będzie najwyższym, bezapelacyjnym sędzią. A w tej świętej ostatecznej walce o wolność i Polskę wesprą go przedewszystkiem ci, którzy ślubowali w dniu rocznicy majowej — nawet „siłą oręża odeprzeć podłe zakusy niemieckich i zachodnio-europejskich spekulantów". Tak czy inaczej sprawiedliwość musi się stać zadość.

B. D.

# Pobudka.

—o—

„Patrz! krwawe zorze lśnią
[w oknach świetlicy.
okrzyk rwie piersi: umrzem lub
[zwyciężym
niech w ciszy komnat łkają nie-
[wolnicy,
męże do boju wyruszą z orężem.

Do boju! W ogień! Powstał Lud,
po swoje idzie prawa, —
mamiących dosyć zbędnych złud,
przyświeca jutrznia krwawa!

Hej orle biały! skrzydła w lot —
upadną trupem zdzierce!
niech wali w serce dziejów młot:
wytrzyma polskie serce!

Zwycięstwa szlak, czy zgonów szlak
wytrzyma moc i męstwo!
obronim polski orli znak —
więc śmierć albo zwycięstwo!

Władysław Ludwik Evert.

Sosnowiec, 4 maja 1921.

## Deklaracja stronnictw polskich na Górnym Śląsku.

BYTOM, 5. Podpisane niżej Stowarzyszenia wysłały następujący telegram iskrowy „do wszystkich".

Na Górnym Śląsku miljonowa ludność polska złożona wyłącznie z robotników i drobnych włościan od wieków jest przedmiotem wyzysku i brutalnej polityki represyjnej niemiecko-pruskiej. Zwycięstwo wojsk sprzymierzonych dało i tej ludności sposobność do zrzucenia z siebie ciężkiego jarzma pruskiego. Podczas plebiscytu dnia 20 marca robotnicy i chłopi górnośląscy wypowiedzieli się większością głosów przeciw Niemcom a za połączeniem się z demokratyczną Polską. Mimo to komisja międzysojusznicza w Opolu w swoim raporcie do Najwyższej Rady uszanowała tylko wolę ludności polskiej w dwóch powiatach, a mianowicie w Pszczyńskim i Rybnickim i proponuje przyłączenie tych powiatów do Polski, zaś powiaty wiejskie: katowicki (Kattowitz), Bytomski (Beuthen), Zabrski, Gliwicki (Gleiwitz), Strzelecki (Gross Strehlitz), Tarnogórski (Tarnowitz), Lubliniecki (Lubliniz) i wschodnia część powiatu Raciborskiego (Ratibor), które opowiedziały się za Polską, komisja międzysojusznicza pragnie przyznać Niemcom i ignoruje wolę robotników i chłopów polskich.

Celem zaprotestowania przeciw niesłychanie niesprawiedliwej propozycji komisji międzysojuszniczej w Opolu robotnicy górnośląscy w poniedziałek dn. 2 maja rozpoczęli strajk generalny w całym obwodzie przemysłowym i walczyć będą wszelkimi środkami o wyzwolenie z jarzma prusko-kapitalistycznego i o poszanowanie woli ludu wyrażonej w plebiscycie.

Zjednoczenie zawodowe polskie, Centralny związek zawodowy polski, Narodowa Partja Robotnicza, Polska Partja Socjalistyczna, Chrześcjańskie Zjednoczenie Ludowe, Polskie Stronnictwa Ludowe.

## Strajk pracowników miejskich zakończony.

Komisja strajkowa wszystkich związków robotników i urzędników miejskich postanowiła z dniem dzisiejszym strajk zakończyć. Decyzja ta zapadła na skutek wiadomości, nadeszłych z Warszawy. Min. finansów Steczkowski ze względu na trudności, w jakich znajduje się skarb Państwa, nie zgodził się na żądania Łodzi w całej rozciągłości; zamiast żądanych sum przyznał tylko 15 miljonów. Na skutek tego komisja strajkowa w myśl wywodów Rzewskiego zrzekła się uprzednio wystawionych żądań. Wzamian za to robotnicy otrzymają jednorazowy dodatek w wysokości 75% pensji miesięcznej i zapłatę za czas strajku. Poza tem dodatki rodzinne zostaną nadal utrzymane.

Popierajcie pismo „Praca"

# Sprawy robotnicze

### Ze Związku Dozorców.

W lokalu P. Z. Z. odbyło się ogólne nadzwyczajne zebranie dozorców domowych i fabrycznych. Zebranie zagaił ob. Żywicki, przewodniczył obradom ob. Sobczak sekretarzował ob. Wiśniewski. Po obszernej dyskusji na temat spraw dotyczących żądań dozorców domowych, zebrani powzięli następującą rezolucję:

Właściciele nieruchomości m. Łodzi postanowili nie przystępować do jakichkolwiek pertraktacji ze Związkiem dozorców, pozostawiając każdemu właścicielowi nieruchomości wolną rękę w pogodzeniu się ze swoim dozorcą. Stanowisko takie właścicieli nieruchomości, nieuznających Związku Dozorców zarejestrowanego i uznanego przez Rząd, zebrani uważają za prowokację. Zarząd pol. Związków Zaw. Dozorców Domowych i Fabr. dążąc do usunięcia strajku w zrozumieniu, że z powodu tego ucierpią całe rzesze nic nie winnych lokatorów m. Łodzi starał się wyczerpać wszystkie środki, dążące do polubownego załatwienia sprawy.

Najwymowniejszym dowodem jest to, że cennik płacy przyjęty na wspólnej konferencji u p. Inspektora Pracy Wł. Wojtkiewicza w dn. 30 grudnia 1920 r. obowiązywał tylko do dnia 1 lutego b. r., a zatem od daty tej upłynęło 3 miesiące, w ciągu których przedstawiciele Związku Dozorców zwracali się kilkanaście razy do Inspektora Pracy III okręgu p. Wojtkiewicza aby w myśl Ustawy Sejmowej o załatwieniu zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości, a dozorcami po porozumieniu się z komisarzem Rządu na m. Łódź zmusił właścicieli nieruchomości do pertraktacji z dozorcami i do uznania Związku. Ostatnio Zarząd Związku Dozorców Domowych kilkakrotnie zwracał się w tej sprawie i do Komisarza Rządu.

Sprawa jednak do dzisiejszego dnia tkwi na martwym punkcie, a kamienicznicy drwią sobie z ustaw i praw uchwalonych przez Sejm, a dotyczących dozorców domowych.

Zebrani biorąc powyższe pod uwagę, postanowili jednogłośnie, że jeżeli do dnia 6-go b. m. tj. do piątku nie zostanie zwołana konferencja z właścicielami nieruchomości rozpoczną strajk. Jednocześnie zebrani polecili Zarządowi Związku, aby zwrócił się do p. Ministra Pracy i Opieki Społecznej w tej sprawie.

Świt.

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili — strajk odłożono do przyszłego tygodnia.

### Zebranie zdemobilizowanych żołnierzy W. P.

W niedzielę o godz. 10 rano w lokalu PZZ. (Główna nr. 31) odbędzie się zebranie organizacyjne Związku zdemobilizowanych żołnierzy. Obywatele, stawcie się licznie.

**PZZ. szewców i kamaszników** (oddział w Łodzi) odbędzie ogólne zebranie szewców w lokalu PZZ. (Główna 31) w niedzielę o godz. 3 po poł.

# Wiadomości bieżące.

## Kalendarzyk.

| | | |
|---|---|---|
| **7** | *Dziś* Eufrozyny | |
| | *Jutro* Stanisława | |
| | Wschód słońca | 4 m. 24 |
| | Zachód „ | 7 m. 31 |
| Sobota | Wschód księżyca | 10 m. 03 |
| | Zachód „ | 3 m. 41 |

— Diecezja Łódzka. W skład nowej Diecezji Łódzkiej wchodzą następujące dekanaty z parafjami. I-o Dekanat Łódzki miejski—parafje: Św. Stanisława Kostki, Podwyższenie Św. Krzyża' św. Anny, Wniebowzięcie N. M. P., św. Kazimierza, Przemienienia Pańskiego, Najśw. Serca P. Jezusa, św. Wojciecha, — ogółem parafjan 290,602; II-o Dekanat Łódzki pozamiejski —parafje: Aleksandrów, Bełdów, Kazimierz, Konstantynów, Łagiewniki, Mileszki, Zgierz, parafjan 86,145; III-o Dekanat Kłodawski—parafie Bierzwienna, Borysławice, Chełmno, Dąbie, Grzegorzew, Kłodawa, Pieczew Uniewo — parafjan 35,619; IV-o Dekanat Łęczycki — parafje: Błonie, Dalików, Domaniew, Gieczno, Góra św. Małgorzaty, Grabów, Kałów, Leźnica Wielka, Leźnica Mała, Łęczyca, Mazew, Modlna, Ozorków, Parzęczew, Piątek, Poddębice, Siedlce, Sobótka, Strzegocin, Solca Wielka, Topola, Tum, Tur, Witonia — parafjan 87,750; V-o Dekanat Brzeziński — parafje: Będków, Bratoszewice, Brzeziny, Chorzęcin, Dmosin, Dobra, Gałków, Głowno, Jeżów, Koluszki, Kołacinek, Koźle, Łaznów, Niesułków, Skoszewy, Stryków, Szczawin, Tomaszów Rawski, Ujazd — parafjan 71,976.

Razem Diecezja Łódzka w 5 dekanatach będzie liczyła 572,091 wiernych, a parafji 67. Kapłanów nowa diecezja liczy 126 wraz z zakonnikami, tak że na jednego kapłana wypada do obsłużenia 4,143 wiernych.

— Samowola policji. Dowiadujemy się, że niektórzy funkcjonarjusze policji pozwalali sobie na niezrozumiały wybryk, konfiskując numer wczorajszy naszego pisma. Nie wiemy z czyich poleceń to robili. To tylko powiemy, że policja dopuściła się bezprawia i jeszcze raz stwierdziła, że lubi się zajmować nie tem, co czynić powinna. Wszystkich, którzy byli świadkami konfiskaty, prosimy o podanie nam o tem dokładnych wiadomości.

— Wielka kwesta majowa na Macierz Polską. Zwyczajem dorocznym zorganizowano za zezwoleniem władz wielką kwestę majową na Polską Macierz Szkolną.

W dniu 5 maja był pierwszy dzień kwesty, której wyniki były dodatnie dzięki ofiarności publiczności łódzkiej, która chętnie nabywała znaczki, pamiętając, że przyczynia się do powiększenia funduszów tak użytecznej instytucji jaką jest PMS. W dniu 23 maja wyznaczono drugi dzień kwesty, który niewątpliwie dozna również powodzenia.

Potrzeby Macierzy są wielkie, a wydatki niepomiernie wzrastają.

— Filja Uniwersytetu Powszechnego (Andrzeja nr. 4). Dziś o godz. 7 wieczorem odczyt p. Lorenca na temat „Sejm w dawnej Polsce", a o godz. 8 wiecz. odczyt p. Kempnera „Konstytucja".

— Jubileusz w Zgierskiej Straży Ogniowej Ochotniczej. W niedzielę 8 maja Zgierska straż ogniowa obchodzi 25-cio letni jubileusz dwuch swych dzielnych druhów przodowników p. p. Edwarda Wieczorka i Wilhelma Bersza, którzy przez cały okres swej szczytnej pracy, zasłużyli sobie na wdzięczną pamięć ogółu zgierskiego.

— Tabor niemiecki dla Polski. Komisja dla rozdziału niemieckiego taboru kolejowego w Berlinie, której prezydentem jest delegat japoński pan Fujita Tanaka, uchwaliła, że Niemcy mają oddać Polsce dla linji kolejowych, przebudowanych przez Niemcy na tor normalny w dawnym zaborze rosyjskim, aż po linję Cursona, 820 parowozów, 1460 wagonów osobowych i bagażowych i 20,900 wagonów towarowych.

Razem z taborem niemieckim, przyznanym Polsce dla linji kolejowych dawniej pruskich, Niemcy mają nam oddać 2360 parowozów, 4135 wagonów osobowych i 49,725 towarowych.

Odliczając tabor, który Polska dotychczas na poczet tego przydziału otrzymała, Niemcy mają nam jeszcze dodać około 520 parowozów, 1850 wagonów osobowych i 27,000 wagonów towarowych.

— Pełnomocnik dla repartycji jeńców wojennych i cywilnych w Polsce. Ministerjum spraw wojskowych upoważniło pana Schöne, pełnomocnika Rządu niemieckiego dla repartycji jeńców wojennych i cywilnych w Polsce do wstępu do wszystkich obszarów koncentracyjnych dla jeńców w Równem i Baranowiczach, celem dokonania rejestracji osób obywatelstwa niemieckiego, pragnących być odesłanymi do Niemiec.

— Z podpalenia. We wsi Dzierżązna, gm. Lućmierz, pow. łódzkiego, wybuchł pożar, który strawił zagrodę, należącą do Józefy Jóźwiak. Straty obliczają na kilkaset tysięcy mk. Pożar wynikł z podpalenia. Oskarżony został Jan Andrzejczak. Winowajcę aresztowano w więzieniu przy ul. Milsza.

— Nieco surowsze kary na paskarzy. Z przyjemnością notujemy kilka kar, jakie nałożył ostatnio Urząd walki z lichwą na szereg paskarzy łódzkich, oddawna „domagających się" wymiaru im sprawiedliwości. A więc skazano osławionego piekarza Kazimierza Gralińskiego za przekroczenie cen maksymalnych na chleb na jeden miesiąc bezwzględnego aresztu i 200 tysięcy marek grzywny, mleczarza Koziureckiego na 1 miesiąc bezwzględnego aresztu i 100,000 mk. grzywny za sprzedaż Magistratowi i Intendenturze wojskowej mleka po cenach wygórowanych, J. Salomonowicza, Dzielna 34, na 50,000 mk. grzywny za pobieranie cen lichwiarskich za meble, Szuberta Bronisława, Gubernatorska 27, na 10,000 marek grzywny za sprzedaż mleka wyżej cen maksymalnych. Pozatem skazano jeszcze na mniejsze kary pomniejszych spekulantów: H. Słodkiewicza, Zgierska 21 i Szeferównę Amelję.

## Teatr, muzyka i sztuka.

### Teatr Miejski.

Dzisiaj Teatr Miejski poświęca cały dzień „Weselu" Wyspiańskiego. O godzinie 4 po południu dla młodzieży i o godzinie 8-ej wiecz. na widowisku ludowem ukaże się ten epokowy dramat narodowy poprzedzony konferencją. Po południu gra II-ga, a wieczorem I-sza obsada.

W niedzielę o godz. 3 po poł. „Wesele" poraz 17-ty (ceny popularne) i o godzinie 8 wiecz. „Skromna Hanka".

—o—

## Polski Zw. Zaw. Pracowników Elektrotechnicznych.

W dniu 8 maja b. r. zarząd związku zwołuje Ogólne Nadzwyczajne Zebranie, w sprawie nader ważnej. Poczem odbędzie się wycieczka do Elektrowni miejscowej, celem zapoznania kolegów z urządzeniami takowej.

Punkt zborny, wszystkich, bez wyjątku, członków, w lokalu związku przy ul. Piotrkowskiej № 145 o godz. 8.30 rano.

Jednocześnie zarząd podaje do wiadomości, że od dnia 1 maja 1921 roku, unieważnia stare dowody członkowskie (koloru niebieskiego wzamian których wydawać będzie dowody nowego wzoru (koloru bordo). Członkowie, którzy do dnia 15 maja b. r. nie zamienią starych dowodów, przestają korzystać z praw przysługujących członkom.

# Górny Śląsk w ogniu powstania.

## Komunikat powstańców.

WARSZAWA, 6. E. E. Miejsce Postoju. 6. V. Terytorjum G. Śląska aż do t. zw. linji Korfantego znajduje się w rękach powstańców, wspieranych przez całą ludność polską. W nocy z 5 na 6 maja nastąpił po pierwszej fazie zaskoczenia okres drugi, a mianowicie ataki niemieckich bojówek (Orgesch) z drugiej strony Odry i od strony Kluczborku. Nasze linje ciągną się od granicy czeskiej w stronę Koźla wzdłuż Odry aż na południowo-wschód wzdłuż tak zwanej linji Korfantego. Na całej tej linji wciąż się toczą krwawe walki z Orgeschem i regularnymi wojskami niemieckimi, które przybyły z Niemiec w przebraniu cywilnem. Niemcy zostali wszędzie odparci ze znacznemi stratami.

## Dalsze wiadomości.

WARSZAWA, 6. (EE). Z Sosnowca 11 wieczór. — W czasie walk w powiecie rybnickim padło zabitych 25 żołnierzy włoskich i jeden oficer francuski, który, jadąc autem, nie zatrzymał się na wezwanie powstańców.

SOSNOWIEC, 6. (EE) — W trzech najbliższych powiatach już zaprowadzono normalną komunikację kolejową.

SOSNOWIEC, 6. (EE) Stwierdzono, że w walkach bierze udział regularne niemieckie wojsko, m. in. 7 baterji ciężkich dział.

LONDYN, 6. (EE) Prasa angielska naogół pisząc o powstaniu górnośląskiem, zajmuje wobec Polski stanowisko wysoce nieprzychylne.

## Napad na Herby.

HERBY, 6. W nocy niemiecka policja plebiscytowa ostrzeliwała ze stacji Herby Pruskie nasze posterunki graniczne. W Herbach Polskich zebrał się oddział partyzancki i udał się do Herbów Pruskich i przyprowadził kilku policjantów pruskich, którzy znajdują się w Herbach pod strażą.

## Zbyt późne „uspakajanie".

KRAKÓW, 6 (Polpress) Przedstawiciele państw koalicyjnych na Śląsku wydali do ludności polskiej odezwę, w której nawołują do złożenia broni i zachowania spokoju. Odezwa zaznacza, że spra-

wa G. Śląska zostania ostatecznie rozstrzygnięta jeszcze w maju.

PARYŻ, 6 (Polpress) Wypadki na G. Śląsku wzbudziły ogromne zaciekawienie w Paryżu. Świadczy o tem fakt, że poselstwo polskie jest od rana do wieczora zapytywane telefonicznie o przebiegu wypadków. Niektórzy nie tylko zapytują, lecz i wyrażają współczucie powstańcom.

## Bandyckie plany przemysłowców niemieckich!

BYTOM, 5. (PAT) Generalni dyrektorzy Williger i Pistorius, znani przedstawiciele niemieckich przemysłowców na G. Śląsku, którzy na poufnym zebraniu w Katowicach występowali z projektami niszczenia przemysłu górnośląskiego na wypadek przyłączenia Śląska do Polski, opuścili G. Śląsk.

## Co mówi działacz Górnośląskich Polsk. Związk. Zawod.

SOSNOWIEC, 6. (Polpress). Rozmówca, który tylko co przybył z G. Śląska stanowczo podkreśla, że powstańcy górnośląscy są najlepszej myśli. Powstańcy samorzutnie zorganizowali się w kadry, pod względem dyscypliny i karności, niczem nie ustępujące regularnemu wojsku. Nastrój wśród szeregów jest doskonały. Złem trapiącym jest brak żywności spowodowany odcięciem terenu od Niemiec i Polski.

## Expose rządu polskiego.

WARSZAWA, 6. (PAT) W związku z powziętymi uchwałami Rady ministrów Prezydjum Rady komunikuje: Jakkolwiek rząd rozumie zupełnie rozpacz ludu górnośląskiego, dyktowaną obawą nieuwzględnienia jego woli, to jednakże musi stać na stanowisku, że ruch powstańczy nie jest celowy. To też z chwilą wybuchu powstania na G. Śląsku rząd podjął kroki, które następnie ponawiał, by wpłynąć uspakajająco na ludność G. Śląska w kierunku walki orężnej. Stojąc na tym stanowisku i chcąc zapobiec możliwym komplikacjom, rząd zamknął granice Górnego Śląska i pilnie tego przestrzega. Rząd wystąpił do mocarstw z przedstawieniem położenia na G. Śląsku i jego przyczyn, domagając się takiego aktu z ich strony, któryby uspokoił ludność, poręczając, że sprawa G. Śląska będzie sprawiedliwie rozstrzygnięta na podstawie traktatu wersalskiego i woli ludności wyrażonej w plebiscycie. Obecnie rząd zwraca się ponownie do rządów państw sprzymierzonych z wskazaniem na zawikłania, które się mnożą w miarę przeciągania się obecnej sytuacji.

## Wiece górnośląskie w kraju.

BIAŁA, 6 (PAT) Dnia 6 maja wielotysięczne tłumy pow. bialskiego, zebrane na wiecach w Białej, uchwaliły najenergiczniejszy protest przeciwko zamiarowi oddania ludu śląskiego w niewolę niemiecką, uchwaliły hołd bojownikom o wolność i gotowość niesienia im pomocy.

TORUŃ, 6. Wczoraj odbył się tu wiec w sprawie G. Śląska. Uchwalona rezolucja wzywa rząd do energicznej akcji dyplomatycznej i do otoczenia opieką ofiar krwawego terroru niemieckiego.

## Posłowie NPR. na G. Śląsku

WARSZAWA, 6 (Polpress) Kilku posłów Sejmu, członków klubu NPR., wyjechało na G. Śląsk.

## W obronie Górnego Śląska.

WARSZAWA, 6. W związku z wydarzeniami na Górnym Śląsku odbyło się zebranie urzędników Min. Spr. Wewnętrznych. Na zebraniu tem powzięto na wniosek p. Stan. Lenartowicza uchwałę treści następującej: 1. Ogół urzędników Min. Spraw Wewnętrznych wyraża swą całkowitą solidarność z odruchem rozpaczy na Górnym Śląsku, widząc w tem żywiołowy i ostateczny opór przeciwko usiłowaniom narzucenia ludności polskiej na Górnym Śląsku na nowo niewoli giermańskiej. 2. Ogół urzędników Min. Spraw Wewnętrznych apeluje do rządu, ażeby wystąpił w najbardziej stanowczy sposób wobec Rady Najwyższej, żądając z jej strony zapewnienia, że sprawiedliwym wymaganiom ludu górnośląskiego, opartym o traktat wersalski i wynik plebiscytu, stanie się zadość. 3. Ogół urzędników wyraża gotowość udzielenia wszelkiej moralnej i materjalnej pomocy cierpiącej ludności górnośląskiej w ich wysiłku połączenia się z macierzą—Rzecząpospolitą polską.

WARSZAWA, 6. W całej stolicy odbyło się kilkanaście wieców, na których uchwalono szereg rezolucji z wyrazami sympatji dla G. Śląska.

—o—

## Jan Dąbski kierownikiem M. S. Zagr.

WARSZAWA, 6 (PAT) Rada ministrów postanowiła powierzyć kierownictwo Min. spraw zagr. na czas nieobecności min. Sapiechy wiceministrowi Dąbskiemu.

## Przed konferencją polsko-litewską.

BRUKSELA, 6. (Polpress). Zachowanie się delegatów litewskich jest wyzywające. Delegaci rozgłaszają wiadomości, że sprawa Wilna już definitywnie jest rozstrzygnięta na ich korzyść. O pertraktacjach, które w najbliższych dniach mają się rozpocząć, delegaci owi mówią w ten sposób, że mają one stanowić tylko formalne upozorowanie już powziętej decyzji. Należy się jednak spodziewać, że delegacja litewska wystąpi na pierwszem posiedzeniu z konkretnemi propozycjami o wiele skromniejszemi od tych, które w celach agitacyjnych kolportuje się nazewnątrz.

## Praca repatrjacyjna w Moskwie.

WARRSZAWA, 6 (PAT) B. Pras. Min. spraw zagr. komunikuje, że delegacja polska komisji mieszanej repatrjacyjnej w Moskwie rozpoczęła już swoje funkcje. Przyjazd delegacji wywołał wielkie zadowolenie wśród miejscowej kolonji polskiej. Do biura delegacji zgłasza się codziennie po kilkadziesiąt osób. Delegacja zwiedza obozy i więzienia. Wśród jeńców i internowanych panuje tyfus i szkorbut, wobec czego delegacja rozdaje żywność i mleko skondensowane. Udziela również pomocy prawnej licznym rzeszom zainteresowanych. Wkrótce powstaną ekspozytury delegacji na prowincji w celu uregulowania powrotu do kraju.

# Decydująca chwila dla Niemiec.

**(Jednomyślność koalicji. — Przesilenie w Niemczech).**

## Oficjalny komunikat sprzymierzonych.

PARYŻ, 6. (PAT). Wspólne oświadczenie sprzymierzonych podpisane dnia 1 maja opiewa jak następuje:

Państwa sprzymierzone stwierdzają, że rząd niemiecki nie wypełnił zobowiązań, przyjętych przez się w traktacie wersalskim a mianowicie w sprawie rozbrojenia, w sprawie zapłaty 12 miljardów marek w złocie, które wedle postanowień art. 235 płatne są z dniem 1 maja 21 r., a której to zapłaty zażądała w wymienionym terminie komisja reparacyjna w myśl ponownej noty aljantów z dnia 14 lutego i 17 maja 20 r., oraz zobowiązań wynikających dla Niemców w ważnych kwestjach z art. 264, 267, 269, 273, 321, 322, 327 traktatu pokojowego. Mocarstwa sprzymierzone uchwaliły:

a) Już dziś przystąpić do wszelkich tymczasowych zarządzeń, które są konieczne do obsadzenia zagłębia Ruhry przez wojska koalicyjne nad Renem.

b) w myśl art. 238 traktatu pokojowego wezwać komisję reparacyjną, aby notyfikowała rządowi niemieckiemu bezwzględnie termin i sposób zapłaty długu niemieckiego i uchwały swoje co do tego punktu zakomunikowała rządowi niemieckiemu najdalej w dniu 6 maja.

c) wezwać rząd niemiecki, aby: 1) w przeciągu terminu 6 dniowego od otrzymania wymienionej uchwały podał kategorycznie swoje decyzje co do spełnienia uchwalonych zobowiązań; 2) aby bez zastrzeżeń i bezwarunkowo przyjęli i zrealizowali przepisane przez komisję reparacyjną gwarancje co do swoich zobowiązań; 3) przeprowadzić bez zastrzeżeń i bezzwłocznie zarządzenie dotychczasowego rozbrojenia sił wojskowych na lądzie, morzu i powietrzu; 4) aby bezwzględnie przystąpić do osądzenia zbrodni wojennych, jako też do przeprowadzenia innych części traktatu pokojowego, których jeszcze nie wykonano i o których mowa w części 1 tej noty;

d) przystąpić 12 maja do obsadzenia zagłębia Ruhry i powziąć wszystkie inne zarządzenia wojskowe na lądzie, morzu i powietrzu. Jeżeli rząd niemiecki nie spełni wyżej wymienionych warunków obsadzenie, to będzie trwało tak długo dopóki Niemcy nie wykonają warunków wyliczonych w punkcie c).

Podpisano Lloyd George, Briand, Sforza, Jaspar i Hayach.

## Wręczenie ultimatum.

LONDYN, 5. (PAT) Radjo. Lloyd George wręczył dzisiaj zastępcy niemieckiemu Stammerowi ultimatum sprzymierzonych.

## Francja zadowolona.

LJON, 5. (PAT) — Radjo. — Briand oświadczył korespondentowi Agencji Havasa, że sprawy przybrały obrót zadawalniający a także położenie polityki sprzymierzonych wobec Niemiec weszło w stadjum silnej egzekutywy i zaczęło się pod znakiem zupełnej jednomyślności sprzymierzonych.

## Całkowita i serdeczna jednomyślność.

LJON, 6. (PAT) Radjo. Uderzającym momentem w obradach Rady Najwyższej był serdeczny ton, panujący między Briandem a Lloyd Georgem. Wbrew zakusom wrogów solidarność sprzymierzonych wyszła z tej trudnej próby wzmocniona. — Mimo to koła sprzymierzone wątpią, czy Niemcy wypełnią swe zobowiązania. Niemcy bowiem, spodziewając się innego obrotu sprawy, nie poczynili żadnych przygotowań do wykonania warunków w przewidzianym czasie. Zapowiedziana obecnie w sposób bezwzględny okupacja potrwa tak długo aż Niemcy nie wywiążą się ze swych zobowiązań.

## Przesilenie rządu berlińskiego.

BERLIN, 6. (Polpress) Podanie o dymisję min. Simonsa motywował zbyt ostrą i bezpodstawną krytyką jego polityki przez skrajne lewicowe i prawicowe koła parlamentarne. Jednak w sferach rządowych i parlamentarnych twierdzą, że Simons pozostanie. Wogóle od dnia wczorajszego daje się zauważyć energiczna akcja niemieckich polityków, dążąca do załagodzenia przesilenia gabinetowego. Odgrywają tu rolę wiadomości nie tylko z Londynu, wobec których rząd niemiecki postanowił widocznie pokazać swoją jednomyślność i niezmienność swojej polityki, lecz także i wiadomości z prowincji, według których komuniści niemieccy, bardzo energicznie wspierani przez rząd Moskiewski, mają zamiar wykorzystania przesilenia gabinetowego w celu zorganizowania nowego powstania.

## Konserwatyści na widowni.

BERLIN, 6. (Polpress) godz. 10. Po wczorajszej przedpółnocnej naradzie z Kanclerzem. Prezydent Rzeszy odłożył ostateczną decyzję w kwestji dymisji gabinetu do dzisiejszego wieczora. Decyzja zapadnie po konferencji przywódców partji parlamentarnych, która odbędzie się dziś po południu. Prasa berlińska przewiduje ogromne trudności z utworzeniem nowego gabinetu.

BERLIN, 6. (Polpress). W związku z przesileniem daje się zauważyć znaczne ożywienie w niemieckich kołach prawicowych. Wczoraj konserwatyści odbyli dwie narady.

## To samo oblicze rządu...

BERLIN, 5. (PAT) Donoszą, że nowy gabinet utworzony będzie na tej samej podstawie politycznej. Próby pozyskania współudziału socjalistów większości miały się nie udać. Jeden z kandydatów na ministra spraw zagranicznych zamierza położyć nacisk na uzyskanie współdziałania gospodarczego między Francją i Niemcami.

## Czesi odmówili udziału w sankcjach.

BERLIN, 6. „Vorwärts“, centralny organ socjalistów większości donosi na podstawie informacji ze źródła absolutnie wiarygodnego, że Czecho-Słowacja odmówiła wzięcia udziału w sankcjach przeciw Niemcom.

OŚWIĘCIM, 6. Stwierdzono kilkakrotne przechodzenie większych oddziałów niemieckich przez terytorjum czeskie na G. Śląsk. Z przyłapanych równocześnie dokumentów bojówek niemieckich, wynika niezbicie, że między Czechami a Niemcami istnieje tajne porozumienie, na mocy którego przewidziane jest na wypadek zbrojnego opanowania Śląska przez Niemców, wkroczenie oddziałów niemieckich na G. Śląsk przez terytorjum czeskie.

—o—

## Wojna grecko-turecka.

PARYŻ, 6 (Polpress) Francuska misja wojskowa donosi z Konstantynopola, że po ostatnim cofnięciu się greckiej armji, w działaniach wojennych nastąpiła przerwa. Źródła greckie objaśniają to wyczerpaniem obydwuch stron, twierdząc, że armja Kemala-paszy poniosła bardzo znaczne straty. Ze źródeł tureckich znowu pochodzi wiadomość, że dowództwo greckie zwróciło się do dowództwa tureckiego z propozycją rozpoczęcia rokowań?

## Walki w Irlandji.

DUBLIN, 6. W czasie walk, jakie wywiązały się między sinnfeinistami a żołnierzami angielskimi koło miejscowości Limerik zginęło 6 ludzi, a 16 zostało rannych.

Z innych miejscowości też nadchodzą wiadomości o wybuchu nowych rozruchów.

## Francuska manifestacja narodowa dla Curie-Skłodowskiej.

PARYŻ, 6. „Excelsior“ paryski donosi, że zorganizowano w Paryżu manifestację narodową na cześć pani Curie-Skłodowskiej naszej rodaczki, która wynalazła radjum na rzecz Instytutu radjum.

Uroczystość odbyła się w operze. Olbrzymia sala była tak zapełniona ludźmi, jak na premjerze. Przemówienie rodaczki naszej p. Skłodowskiej, było gorąco przez publiczność oklaskiwane. Po przemówieniu wykonano świetny program artystyczny, na który złożyły się produkcje Sary Bernhardt, Marji Kuzniecow i wielu innych. Pani Sarze Bernhardt urządzono wielką owację, gdy wygłaszała „Odę do pani Curie“, napisaną przez Rostanda.

## Wiadomości telegraficzne.

(—) Marszałek Foch i gen. Weygand wyjechali z Londynu do Paryża.

(—) Min. Sapieha konferował w Paryżu z hr. Sforzą a dziś odbędzie narady z Briandem.

(—) Prace konferencji polsko-litewskiej w Brukseli będą podjęte dnia 6 b. m. pod przewodnictwem Hymansa.

(—) Wobec dalszego trwania strajku górników w Anglji wstrzymano dostawę węgla dla dystylarni i piekarń.

(—) Pani Curie Skłodowska znakomita nasza wynalazczyni wyjechała do Ameryki dla poszukiwania nowych pokładów radjum.

(—) Podpisany został traktat handlowy między Czechosłowacją a Rumunją.

(—) Pewien odłam prasy francuskiej rozpuścił pogłoskę, jakoby premjer francuski Briand miał podać się do dymisji. (?)

(—) Wielka firma Morgana w Ameryce zajęła się sprawą pożyczki państwowej polskiej w Ameryce, celem poparcia tejże pożyczki.

(—) W Gdańsku odbył się uroczysty obchód poświęcony konstytucji 3 maja oraz 100-letniej rocznicy Napoleona.

(—) Dzienniki czeskie donoszą, że z dniem dzisiejszym zamknięto ruch graniczny między G. Śląskiem a Czechosłowacją.

(—) Wielkie wiece protestujące w sprawie G. Śląska i wyrażające cześć powstańcom górnośląskim odbyły się jeszcze w Zakopanem, Poznaniu i Lwowie.

(—) W Warszawie na Nowym Swiecie przed poselstwem angielskiem grupa demonstrantów-studentów śpiewała pieśni i wznosiła okrzyki: „Precz z Anglją!"

(—) W Warszawie wypadków samochodowych było w ostatnich czasach 310, z tego przeważająca większość przypada na samochody wojskowe, chociaż jest ich 6 razy mniej w Warszawie, niż cywilnych. Razem jest tych samochodów 2,329.

## Z giełdy warszawskiej.

Ruble carskie a 500—280
Ruble dumskie 1000—76
Ruble dumskie a 250—56
Dolary St. Zj.—841—837
Franki franc. — 68—63



## Baczność!

**Pracownicy Kinematograficzni!**

Komisja Organizacyjna Związku Zawodowego Pracowników Kinematograficznych w Łodzi, zwołuje w czwartek dnia 12 maja o godz. 10 rano, w lokalu kinematografu „Luna" PRZEJAZD № 1

## Ogólne Zebranie

z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie,
2. Wybór Prezydjum,
3. Sprawozdanie Komisji Organizacyjnej
4. Wnioski Kom. Organizacyjnej,
5. Ustalenie składek członkowskich i wpisowego,
6. Wybór Zarządu,
7. Wolne wnioski.

O liczne i punktualne przybycie prosi

Komisja Organizacyjna
J. Białkowski, F. Henclewski, S. Tomaszewicz.

## Wydział Opałowy
## T-wa Rzemieślniczego RESURSA w ŁODZI

niniejszym podaje do wiadomości właścicieli zakładów rzemieślniczych, iż rozdawnictwo **węgla na V-ty okres 1921 roku** rozpoczął się w piątek dnia 6-go maja r. b. w porządku następującym:

| | | | |
|---|---|---|---|
| w dniu 6, 7, 9 i 10 maja r. b. | № | 1 do | 750 |
| „ „ 11, 12, 13 i 14 | „ „ | 751 „ | 1500 |
| „ „ 17, 18, 1 19 | „ „ | 1501 „ | 2200 |
| „ „ 20, 21 i 23 | „ „ | 2201 „ | 2700 |
| „ „ 24, 25 i 27 | „ „ | 2701 „ | 3200 |
| „ „ 28, 30 i 31 | „ „ | 3201 „ | 3700 |
| „ „ 1, 2 i 3 czerwca | „ „ | 3701 „ | 4200 |
| „ „ 4, 6, 7 i 8 | „ „ | 4201 „ | 5200 |

Wydawnictwo kwitów w biurze Resursy odbywa się od godz. 9 do 12 przedpołudniem i od godz. 2 do 6 popołudniu.

## Drugie Łódzkie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe

**ul. Andrzeja № 3,**

**podaje do wiadomości:**

1) że na mocy uchwały Ogólnego Zebrania Pełnomocników z dnia 13 kwietnia b. r. przeistacza się na

**Bank Spółdzielczy z odp. udz. w Łodzi.**

2) że jeden udział członkowski Banku wynosi 1000 marek, każdy jednak członek może posiadać dowolną ilość takich udziałów.

3) że członkowie Towarzystwa, pragnący pozostać członkami Banku, winni uskutecznić dopłatę do posiadanego udziału, lub mogą nabywać większą ilość udziałów.

4) że przyjmuje się zapisy na członków Banku i wpłaty udziałowe od osób nienależących do Towarzystwa.

5) że wkłady oszczędnościowe od 1 maja b. r. podlegają oprocentowaniu od 3 do 5%.



Dąbrowski Henryk zagubił kartę urlopową, wydaną w Łodzi. 1713—3

Hicowi Augustowi skradziono paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 1727—3

Jest do sprzedania rower w dobrym stanie. Wiado. mość Główna 56, m. 13. 1722—3

Kares Helena zagubiła paszport niemiecki, wydaną w Łodzi. 170—3

Kaźmierczak Józef zagubił legitymację cukrową z kartkami na osób 7, wydaną w Magistracie.

Mam do sprzedania duży bęben oraz basy, wiadomość Główna 51, m. 7 III p.

Nykiel Ignacy zagubił kartę bezterm nowego urlopu, wydaną z kad. 85 p. w Kozienicach

Szeller Eliza zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Wierzbicki Jakob Berek zagubił paszport niemiecki, legitymację chlebową i 3200 mk. Uczciwy znalazca pieniądze zatrzyma a reszte zwróci do adm. „Pracy". 1726—3

Waślak Eugienia zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Heintzla i Kunitzera.

Wydawca Zarząd Okręgowy N.P.R. w Łodzi. Tłoczono w drukarni „Praca" Przejazd 8. Redaktor odpowiedzialny PAWEŁ URBANIAK